

แนะนำประชาชนตามพระราชบัญญัติงาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘

ปัจจุบันสถานการณ์ลักลอบค้างาช้างที่ผิดกฎหมายเป็นที่จับตามองทุกประเทศ โดยเฉพาะการลักลอบฆ่าช้างแอฟริกา เพื่อนำมาส่งขายประเทศที่ ๓ ผ่านประเทศไทย ซึ่งมีการจับกุมและดำเนินคดีได้อย่างต่อเนื่อง และในที่ประชุมคณะอนุสัญญาไซเตส ครั้งที่ ๑๖ ได้เผยแพร่ข้อมูลที่นอกจากประเทศไทยได้เป็นทางผ่านแล้วยังมีการลักลอบแปรรูปขายในประเทศอีกด้วย ซึ่งประเทศไทยจึงได้เสนอแผนปฏิบัติการด้านงานช้างแห่งประเทศไทยขึ้น เพื่อเป็นการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการงาช้างฯ ในหมวดที่ ๑ ด้านการปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติงาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๒ ตอนที่ ๓ ก ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘

สาระสำคัญของ พ.ร.บ. งาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘

1. ผู้ใดประสงค์ค้างาช้าง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
2. ผู้ใดมิได้ครอบครองซึ่งงาช้างโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า ให้มาแจ้งการครอบครองพร้อมเอกสารการได้มา ซึ่งงาช้างตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ (ม. ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๒ ต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติฯ
3. ในกรณีที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นงาช้างที่ได้มาจากช้างที่เป็นสัตว์พาหนะ ให้งาช้างนั้นตกเป็นของแผ่นดิน และให้ส่งมอบงาช้างนั้นให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติฯ

คำแนะนำสำหรับผู้จะซื้องาช้าง

- ต้องตรวจสอบว่าเป็นผู้ค้าที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติฯ ให้ค้าได้ตามกฎหมาย
1. เมื่อซื้อแล้วจะต้องได้รับหนังสือกำกับการค้างาช้าง (แบบ งช.๑๓) และใบเสร็จรับเงินจากผู้ค้า
 2. ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากงาช้างต้องมีเครื่องหมายประจำตัวสินค้า กำกับชัดเจน
 3. ผู้ครอบครองต้องนำเอกสารตามข้อ (๒.) และหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแจ้งการครอบครอง (กรณีจังหวัดอุบลราชธานี สุรินทร์ ยโสธร อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และมุกดาหาร แจ้งที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี))
 4. การโอน เปลี่ยนสถานการณครอบครอง แปรสภาพ หรือเปลี่ยนรูปร่างงาช้างต้องแจ้งต่อกรมอุทยานแห่งชาติฯ ก่อนวันที่จะมีการโอน เปลี่ยนสถานการณครอบครอง แปรสภาพหรือเปลี่ยนรูปร่างงาช้าง (ม. ๗)

ข้อยกเว้น การแจ้งครอบครองตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. งาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘

- การครอบครองของหน่วยงานของรัฐ
 - การครอบครองของบุคคลธรรมดาที่ครอบครองผลิตภัณฑ์ที่ใช้สอยส่วนตัวในปริมาณจำกัดโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า (อย่างละไม่เกิน ๒ ชิ้น/คน รวมไม่เกิน ๔ ชิ้น/คน และรวมทั้งครัวเรือนไม่เกิน ๑๒ ชิ้น/ครัวเรือน และรวมน้ำหนักไม่เกิน ๐.๕ กก./ครัวเรือน)
- ฝ่าฝืนครอบครองงาช้างเกินจำนวนยกเว้น (ม. ๘) โดยไม่แจ้งครอบครอง โทษปรับไม่เกิน ๓ ล้านบาท

คำเตือน

- นำเข้า/ส่งออก/ค้างาช้างบ้านต้องขออนุญาต
- ครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ปรับไม่เกิน ๓ ล้านบาท
- ค่าโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก ๓ ปี/ปรับ ๖ ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ผู้ค้าไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์จะพักใช้เพิกถอนใบอนุญาต
- ผู้ค้างาช้างต้องได้รับใบทะเบียนพาณิชย์ จากกรมธุรกิจการค้า และได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานฯ

ช้างแอฟริกา

- ช้างแอฟริกาเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองของประเทศไทย ตาม พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗
- ผู้ครอบครองช้างแอฟริกา ชาก/งาช้างฯ มีความผิดตามมาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษจำคุกไม่เกิน ๔ ปี ปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ช้างเอเชีย (ทั้งช้างป่าและช้างบ้าน) และช้างแอฟริกา อยู่ในบัญชี ๑ (App.I,CITES)

ห้ามนำเข้า ส่งออก นำผ่าน ซึ่งตัวช้าง/งาช้าง/ชาก/ผลิตภัณฑ์ฯ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า

พบเห็นการค้างาช้างผิดกฎหมาย หรือร้านค้างาช้างที่ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ

โปรดแจ้ง สายด่วนกรมอุทยานแห่งชาติฯ ๑๓๖๒ หรือ ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี)

โทร. ๐ ๔๕๓๑ ๑๖๗๗ ต่อ ๖๐๑ หรือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๗๓๙๒

ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี)

สิงหาคม ๒๕๕๙